

POKYNY KE STANOVENÍ ÚROVNĚ ZABEZPEČENÍ ŠKOL

Vypracování

S využitím evropských norem z oblasti bezpečnosti zpracovala Asociace technických bezpečnostních služeb Grémium Alarm z.s., Centrum technické normalizace pro bezpečnostní služby, IČ 63839911, Ing. Miroslav Urban

Obsah

1	Úvod.....	3
2	Umístění a stavební uspořádání	3
3	Požadavky na provoz	3
4	Analýza rizik	4
5	Vyhodnocení rizik.....	5-6
	Související normy	7

1 Úvod

Účelem metodické pomůcky je poskytnout komplexní přehled o fyzické ostraze, mechanickém zabezpečení, poplachových zabezpečovacích a tísňových systémech a jejich optimální kombinaci pro zabezpečení škol. I když podnětem pro zpracování metodiky jsou kriminální a asociální jevy na školách, je zřejmé, že východiskem posouzení rizik je v tomto případě ochrana zdraví a životů žáků a následně majetku škol, jejich zaměstnanců a studentů.

Tento dokument slouží k základní orientaci ve stanovení úrovně zabezpečení škol. Poskytovatelé bezpečnostních služeb sdružení v Asociaci technických bezpečnostních služeb Grémium Alarm Vám analýzu zpracují a na základě jejích výsledků navrhnou optimální kombinaci fyzické ostrahy, mechanických zábran a poplachových systémů včetně služeb dohledových center. Odbornou pomoc Vám poskytnou při zpracování postupů pro nouzové stavy. Veškerá bezpečnostní řešení jsou zpracována s ohledem na české technické normy a právní předpisy (zákon na ochranu osobních údajů).

2 Umístění a stavební uspořádání

Je třeba uvažovat o bezpečném pohybu pěších, cyklistů, aut na parkovišti, na přístupových cestách ke škole. Zde je třeba zvážit:

Umístění

- úpravu zeleně pro zvýšení přehlednosti prostoru okolo přístupových cest
- ohraničení prostoru plotem
- minimalizaci počtu vchodů a vjezdů
- omezení vjezdu vozidel na školní pozemek
- okolní terénní úpravy, které nesmí omezovat možnosti přirozeného pozorování školy
- v lokalitách s vysokou kriminalitou, instalace kamer na perimetru školy a přístupových cestách
- funkční venkovní osvětlení přístupových cest i v mimoprovozní dobu

Stavba

Budova má minimalizovat prostory pro ukrytí a šplhání k oknům nebo na střeche. Musí být brána v úvahu odolnost pláště budovy, oken, střecha a dveří.

Školní vchod

Do školy má být jeden vchod, vybavený systémem kontroly vstupu aktivním po celý den, nebo část dne v závislosti na místní úrovni rizik. Za normálních okolností bude vchod otevřen během ranního příchodu a odpoledního odchodu. Mimo tuto dobu může škola zajistit ovládání vstupních dveří elektrickým zámkem, dálkově ovládaným z recepce nebo z kanceláře. Vhodné je vybavit vstupní prostor recepce s možností vyvolání tísňového poplachu.

3 Požadavky na provoz

Personál zabezpečující vstupní vchod do budov anebo recepce školy, by měl mít kvalifikaci na úrovni strážný podle Národní soustavy povolání.

Postupy pro nouzové stavy

Kromě obvyklých evakuačních postupů podle požárního evakuačního plánu, by škola měla mít zpracován postup pro další nouzové stavy řešící rizika:

- útok zvenčí (narušitel);
- povodeň (vodovodní havárie);
- přepadení;
- monitorování bezpečnosti žáků a personálu.

Součástí postupů by měly být instrukce pro výcvik personálu a žáků.

4 Analýza rizik

Při analýze rizik je potřeba brát v úvahu následující faktory:

- typ aktivit školy
- iracionální chování žáků, ale rovněž zájem pachatele o zařízení, které může být ukradeno, osobní věci, hotovost, audiovizuální zařízení, atd.,
- možné únikové cesty pro odnesení ukradených předmětů (ty se mohou lišit od cest vniknutí),
- snadnost přístupu z ulice, otevřeného prostranství, přilehlých střech, shora a zespodu, v případě nezávisle stojící budovy a z přilehlých prostorů v ostatních případech,
- úroveň bezpečnosti objektu vzhledem k jeho konstrukci,
- zranitelnost ve vztahu k místním trendům kriminality,
- přirozený dohled v důsledku normálního pohybu veřejnosti a rutinních pochůzek policie nebo soukromé bezpečnostní služby, střežící sousedící objekty a jejich okolí,
- instalace bezpečnostních zřízení jako jsou poplachové systémy, monitorovací kamerové systémy, atd.,
- úroveň bdělosti a přístup přítomného personálu.

Analýza má rovněž zahrnovat úvahy o typech prostorů kolem budovy.

4.1 Stanovení úrovně rizika

Četnost kriminálních jevů v posledních 12ti měsících

1. Četnost neoprávněných vniknutí do areálu školy
2. Výskyt vandalismu
3. Výskyt krádeží a vloupání
4. Výskyt požáru nebo žhářství
5. Výskyt napadení personálu nebo žáků
6. Užívání drog a těkavých látek

Umístění a stavební uspořádání

7. Lokalita má nízkou úroveň kriminality
8. Škola je dobře viditelná z okolních cest a budov
9. Ohraničení je dobře definováno plotem a bránami bánícími před pachateli
10. Dobře organizovaný vstupní prostor a kontrola návštěv

11. Parkoviště dobře osvětlené a přehledné
12. Budovy dobře udržované a dobře opravované, žádné graffiti ani vandalismy
13. Žádná místa kde by se mohl pachatel ukrýt a nepozorován se vloupat
14. Okna a světlíky chráněné proti vloupání
15. Přístup do budovy je řízen (z recepce, kanceláře atp.)

5 Vyhodnocení rizik

Tabulka 1 – Úroveň rizika a způsoby zabezpečení

Úroveň zabezpečení	Úroveň rizika	Preventivní opatření
1	velmi nízké	Jednoduché mechanické zabezpečení
2	nízké	Zvýšené mechanické zabezpečení
3	střední	Zvýšené mechanické zabezpečení a minimální elektronické zabezpečení
4	vysoké	Rozsáhlé mechanické zabezpečení a střední elektronické zabezpečení
5	velmi vysoké	Rozsáhlé mechanické zabezpečení a vysoké elektronické zabezpečení

Úrovně zabezpečení jsou vztaženy k odolnosti jednotlivých zabezpečovacích prostředků a předpokládané hodnotě zničeného anebo zcizeného majetku.

Tabulka 2 – Požadavky na prvky a zařízení ve vztahu k požadované bezpečnostní úrovni

Úroveň ochrany					
Stavební prvek/zařízení	Úroveň 1	Úroveň 2	Úroveň 3	Úroveň 4	Úroveň 5
Dveře EN 1627 – Třída odolnosti	1-2	2-3	3-4	4-5	4-6
Okna EN 1627 – Třída odolnosti	1-2	1-3	3	3-4	4
Rolety EN 1627 – Třída odolnosti	1	2	2-3	3-4	4-5
Pevné nebo odnímatelné mříže, rolety a prosklené stěny EN 1627 – Třída odolnosti	2	3	4	5	6
Zasklené části EN 356, třída odolnosti viz též EN 1627	P4A / Dvojitě zasklení	P5A / Dvojitě zasklení	P6B / P4A	P7B / PRA	P8B / P6B
Zámkové vložky EN 1303, třída odolnosti viz též EN 1627	4	4	5	5*	5*
Veškeré zpevňující systémy (polykarbonát, ocel, kov, nebo dřevotřískové panely)	ne	ne	ano	ano	ano
Ochrana perimetru Zábrany proti kolizi (betonové bloky, patníky, bariéry)	Použití protikolizních bariér závisí na přístupu k budově a dostupnost areálu vozidly				
Kamerový systém EN 50132-7	volitelné	volitelné	volitelné	ano	ano
Poplachové systémy EN 50131 Stupeň	volitelné 1	volitelné 1	2	3	4
Trezory EN 1143-1	Požadováno, překročí-li hodnota cenností specifikovanou hodnotu				
Odolnost proti průstřelu EN 1522	Odolnost proti průstřelu závisí na odhadu rizika ve vztahu k prostředí (EN 1063, EN 1522)				
* Tyto prvky jsou obsaženy ve zkouškách podle EN 1630					

Související normy

- [1] ČSN P CEN/TS 14383-4 (73 4400) Prevence kriminality – Plánování městské výstavby a projekce budov – Část 4: Obchodní a administrativní budovy
- [2] ČSN EN 356 (70 0595) Sklo ve stavebnictví - Bezpečnostní zasklení - Zkoušení a klasifikace odolnosti proti ručně vedenému útoku
- [3] ČSN EN 1063 (70 0594) Sklo ve stavebnictví - Bezpečnostní zasklení - Zkoušení a klasifikace odolnosti proti střelám
- [4] ČSN EN 1143-1 (916011) Bezpečnostní úschovné objekty - Požadavky, klasifikace a metody zkoušení odolnosti proti vloupání - Část 1: Skříňové trezory, ATM trezory, trezorové dveře a komorové trezory
- [5] ČSN EN 1303 (16 5191) Stavební kování - Cylindrické vložky pro zámky - Požadavky a zkušební metody
- [6] ČSN EN 1522 (74 6006) Okna, dveře, uzávěry a rolety - Odolnost proti průstřelu - Požadavky a klasifikace
- [7] ČSN EN 1627 (74 6001) Dveře, okna, lehké obvodové pláště, mříže a okenice - Odolnost proti vloupání - Požadavky a klasifikace
- [8] ČSN EN 1906 (16 5776) Stavební kování - Dveřní štíty, kliky a knoflíky - Požadavky a zkušební metody
- [9] ČSN EN 10223-6 (42 6428) Ocelový drát a výrobky z drátu na ploty a pletiva - Část 6: Drátěná ocelová pletiva se čtyřúhelníkovými oky
- [10] ČSN EN 12209 (16 5124) Stavební kování - Zámky a střelkové zámky - Mechanicky ovládané zámky, střelkové zámky a zapadací plechy - Požadavky a zkušební metody
- [11] ČSN EN 12320 (16 5123) Stavební kování – Visací zámky a příslušenství visacích zámků – Požadavky a zkušební metody
- [12] ČSN EN 50131-1 ed. 2 (33 4591) Poplachové systémy - Poplachové zabezpečovací a tísňové systémy - Část 1: Systémové požadavky
- [13] ČSN EN 50136-1 (33 4596) Poplachové systémy - Poplachové přenosové systémy a zařízení - Část 1: Obecné požadavky na poplachové přenosové systémy
- [14] ČSN CLC/TS 50131-7 (33 4591) Poplachové systémy - Poplachové zabezpečovací a tísňové systémy - Část 7: Pokyny pro aplikace
- [15] ČSN EN 50132 Poplachové systémy – CCTV sledovací systémy pro použití v bezpečnostních aplikacích)

Všechny uvedené normy je možné získat prostřednictvím služby ČSN ON LINE na webových stránkách Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví - www.unmz.cz.